Ч. 85. Львів, Вторник, дня 17. (30.) цьвітня 1901. Річник V.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:
на цїлий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2·50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:
на цїлий рік . . 16 рублїв або 36 франків
на пів року . . 8 рублїв або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 9. ул. Коперника (Лїндого ч. 9.) Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Предлога про водні дороги.

(+) День 26. н. ст. цьвітня с. р. дав почин до нової доби в економічній і комунїкацийній полїтицї Австриї. При кінци засїданя вніс іменно мінїстер-президент др. Кербер предлогу про будову водних доріг в Австриї і виголосив при сїй нагодї многознаменну річ, яку подаємо окремо. Тим способом сповнило правительство свою обіцянку і вложило на раду державну задачу, законодатною дорогою довершити переведеня комунїкаций, якими Франция, Нїмеччина і иньші західноевропейскі держави давно вже користують ся з великими хісном для торговлї, промислу і рільництва, яких в Австриї дальшеглядні полїтики і економісти від трех десятків лїт домагали ся, а не могли від ради державної добути. Се, що з почином сесиї нової ради державної здавало ся ще неосяжною мрією, виступило вже в наглядним видї, на певних основах, на яких може оперти ся економічна полїтика державви після новочасного розуміня. Правительственна предлога дає радї державній спромогу, приступити до осягненя давно бажаної цїли, будови великих водних каналів і реґуляциї рік. Вже на початку сїмдесятих років в радї державній порушено потребу великих водних доріг і в 1872 р посольска палата ухвалила правительственну предлогу про Дунайско-Одерский канал, однак не сприяючі обставини тодїшних часів не позволили се перевести в житє. Опісля нераз порушувано гадку будови водних доріг, а з початком 90-их років з великим знанєм предмету підносив сю справу з молодоческих послів Кафтан, однак не довело ся сеї думки довести аж до правительственної предлоги. Довголїтний колишнїй посол оломунецкої торговельної палати (нинї член палати вельмож) Просковец все своє житє був поборником і невтомним речником ідеї сплавних каналів, яку він і нинї ще з молодечим жаром заступає. Але хоч не повело ся в радї державній в тих часах довести сю думку до наглядного виду, всеж таки дала она почин до утвореня ріжних комітетів, що підготовили здїйсненє сеї ідеї і її розповсюджували в широких кругах суспільности. Начальник Дунайско-Велтавского каналового комітету, бувший посол др. Рус, чимало з'єднав заводовими статями прихильників для сеї ідеї. Минувшого року відбув ся в грудні у Віднї з'їзд, присьвячений обговореню сеї ідеї, на якім явили ся численні прихильники водних доріг з усїх австрийских країв і заступників науки з Австриї і заграницї. На сїм з'їздї витичено в резолюциях цїли, до яких Австрия повинна змагати в справі будови водних доріг, а заразом вказано способи здїйсненя сеї ідеї. Але тодї мало ще хто з учасників сего з'їзду думав, що здїйсненє їх ідеї так недалеке і можливе, особливо задля непевних відносин полїтичних і перляментарних. Тимчасом несподївано змінили ся сї обставини і входять в обсяг практичного здїйсненя. Порозумінє між заступниками альпейских країв, які потребують великих зелїзниць, а північних країв, для котрих знов велику вагу матимуть водні дороги, довело до реальної роботи в радї державній, ворушеній доси національно-полїтичними пристрастями. Правительство сповнило своє приреченє, внесло обіцяну предлогу, про яку висловила свій погляд також промислова рада, а тепер прийшла черга на послів залагодити сю предлоу законодатною дорогою.

Виріб сеї предлоги натрапляв на всякі трудности і перепони, бо ледви від немногих тижнїв взяло ся правительство до підготовленя сего начерку водних доріг. Задля того не можливо було вже тепер з цїлою точностю і певностю подати траси будучих водних доріг і точно обчислити кошти їх будови. Правительственна предлога подає лише головні основи, а подрібні пляни треба буде доперва виробити, длятого кошти будови подані в предлозї лише загально і приближно на 750 мілїонів корон. Рада державна не хотїла вдоволити ся звичайною заявою і обіцянкою правительства в сїй справі, позаяк се не давало би певности здїйсненя, а внесенєм предлоги про водні канали і реґуляцию рік показало правительство рішучу волю здїйснити домаганє послів без огляду на неозначену ще трасу і на певну висоту коштів будови, так що тепер не легко прийшлось ся правительству вивинути від здїйсненя сего.

Внесена предлога до законодатної полагоди дає вже певну поруку здїйсненя сеї ідеї. Она обнимає отсї водні дороги: 1) Дунайско-Одерский канал, 2) Дунайско-Велтавский канал аж до Будієвиць і каналїзацию Велтави з Будієвиць аж до Праги, 3) сплавний канал від Дунайско-Одерского каналу коло Прерова аж до горішньої Лаби коло Падрубиць і каналїзацию Лаби з Пардубиць до Мельника, на останку 4) сплавну злуку від Дунайско-Одерского каналу до Висли і Днїстра. (Проєкт будови водного каналу з Судової Вишнї, зглядно зі Львова до Бродів, обнятий внесенєм послів кн. Сапіги, Барвіньского, д-ра Бика і Колїшера, не находить ся ще в правительственній предлозї, а буде окремо ще обговорюваний у воднодороговій комісиї). Наведені тут водні дороги творять проґраму будови, яку має ухвалити остаточно рада державна, а зміна сеї проґрами не може послїдувати розпорядком правительства, лише законодатною дорогою. За те має пра-

---

8

Лев Лопатиньский.

Перед і за кулїсами.

(Оповіданє).

Послїдна сцена мало викликала ілюзиї, бо замість у воду, Даневичівна мусїла скакати за кулїси, яка представляла корч, чи зеленковату могилу, чи щось подібного, бо з витертого малюнку не можна було розпізнати сего. На такій малій сценї не іде інакше. Але вражінє з цїлости лишило ся незменшене і Юрчин вийшов разом з публикою одушевлений тим першим представленєм.

— Отже не нарікаєте, — спитав адвокат — що ми так близько сидїли?

— Дякую вам за те, що через вас міг сидїти в першім рядї. Се цїлком иньше вражінє. Зразу здає ся, що то за близько, бо надто близько видиш тих людий, але відтак тим сильнїйше відчуває чоловік з ними. Справдї, що доперва так може наступити цїлковита ілюзия дїйсности.

— Го, го, як я виджу, то ви змінили свій погляд. Але ходїм до Талпаша, бо знаєте, ті драматичні сцени заострують надзвичайно апетит. Ви не чуєте сего?

— Чую і я, засьміяв ся Юрчин, але не знаю, яка могла би бути причинова звязь між одним а другим?

— Бо то чоловік як наслухає ся таких прикрих річий, то мусить відтак підкріпити нерви, а передовсїм жолудок.

Они закурили папіроски, взяли ся під боки та пішли повільним ходом за товпою театральної публики. що поволи розходила ся по улицях. Зачату розмову они вели дальше. Кождий з них рад був, що найшов товариша, з котрим може глубше застановити ся над такими річами, що на провінциї суть рідкостию; тай взагалї така розмова є рідкостию на провінциї.

— Таки я волїю веселу комедию, — навязав адвокат до попередного — як найлїпший драмат. Комедия принайменше забавить, розвеселить на кілька годин, а по такій драмі чоловік вертає, як з парнї.

— Ото, то, підхопив Юрчин, так як з парнї... Бо і драма є мов би купілею для духа. В першій хвили може чоловік чує ся змучений фізично і духово — так як по купіли — але відтак наступає скоро реакция і загальний стан душі підносить ся.

— Не знаю, чи се порівнанє витримало би стислу критику. Що иньше купіль, а що иньше драма. Там мій цїлий орґанїзм підлягає очищаючому і уздоровляючому впливови води, а тут все не дотикає видця безпосередно.

— Алеж пане, богато безпосереднїйше, чим в дїйсній купели. Дорога ідеям через ухо і око до мозку далеко близша, чим пр. залїзу або сїрцї через рогівку шкіри, через поклади товщу і т. д. до нашої крови.

— Бути може; але те, що вже дістане ся до крови, становить єї нероздїльну, здорову частину, а тимчасом ідеї такої драми не стоять до мене у жаднім відношеню є для мене чужі.

— Фальшиво меценасе, цїлком фальшиво — не втерпів Юрчин. По перше часто не знати, кому яку заординувати купіль, а по друге не на кожду недугу помагає вода. А так самої і в театрі. Великий гурт лїзе в одну і ту саму купіль і хоть она одному не поможе, то все таки найдуть ся одиницї між гуртом, котрих виведена подія на сценї дотикає безпосереднїйше, чим думаєте і часами витворює на них рішаючий вплив на цїле житє. Може і нинїшна драма буде не одній дївчинї там з ґалєриї осторогою перед легкодушними любощами.

— А може і нам, кавалєрам придасть ся тота наука докторе — замітив Голубович весе-

вительство подбати про переведенє траси для поодиноких водних доріг, і технічне виконанє і має в тій справі повну автономію та лише о стілько залежить від ради державної, що она має ухвалити потрібні кошти і способи до здійсненя сего проєкту.

(Конець буде).

Закон про водні дороги.

Зі згодою обох палат державної ради уважаю потрібним розпорядити:

§. 1. будову водних доріг, а іменно а) Дунай-Одра; б) Дунай-Молдава і Молдава від Будієвиць до Праги; в) від каналу Дунай-Одра до горішної Лаби і Лаба аж до Мельнику; 2) від каналу Дунай-Одра через Вислу аж до сплавної части Дністра. Ті чотири канали мають будувати ся під услівєм, що інтересовані краї, а також Відень і Прага в відповідний спосіб причинять ся до коштів будови. Краї можуть зі свого боку потягнути інтересованих в будові каналу до співучасти в коштах.

§. 2. Правительство має розпочати безпроволочно переговори з інтересованими краями і містами Віднем та Прагою в справі їх участи в коштах будови і в справі способу сплати принятої співучасниками частий коштів будови. Постарати ся о капітали з краєвих жерел та розділ тягарів між дотичних інтересованих полишає ся краєвому законодавству. Сплата участи може збути ся або річними ратами, або в формі річних дач, або вкінци відступленєм ґрунтів, доставою матеріялу і т. д.

§. 3. Будову буде вести одноціла управа, котрій буде додана помічнича рада зложена з фахових і заступників інтересованих.

§. 4. адміністрация водних доріг і установленє та побиранє оплат за уживанє водних доріг належить до держави.

§. 5. Коли прийде до угоди з інтересованими, будова зачне ся в 1904. році і має бути скінчена найдальше в двацять роках.

§. 6. О скілько коштів будови не покриє участь країв, громад і інтересованих, має бути затягнена в тій цїли вільна від податків, що найбільше 4-процентова позичка сплатна в 90 роках. З тої позички правительство має право від 1904. до 1912. року видати найбільше 250 міліонів корон.

§. 7. Видатки, які покажуть ся потрібними по 1912. році, мають бути запевнені новим законом.

§. 8. Правительство має право установити остаточно трасу і технічне заложенє каналів. Всяка зміна проґрами, поданої в §. 1. предложеня, мусить бути затверджена в законодатній дорозї.

§. 9. Для покритя аннуітетів, викликаних позичкою, міністер фінансів обовязаний перед зарядженєм будови предложити відповідний проєкт до конституцийного полагодженя.

§. 10. Квот потрібних на вступі роботи має жадати ся в щорічнім буджеті.

§. 11. При будові водних доріг буде примінений закон о експроприяциї як при будовах зелїзниць. Всякі справи дотично сего підпадають під компетенцию покликаного до веденя будови міністерства торговлї.

§. 12. Всї контракти і списи вплати і виплати дотичні будови водних доріг будуть увільнені від податків, стемплїв і иньших оплат. Те саме відносить ся і до евентуальних позичок міст Відня і Праги задля достарченя капіталів для будови каналів. Такими самими пільгами покористують ся всякі пляни і поданя дотично вступних робіт для будови.

§. 13. Виконанє сего закона поручаю мому міністерству.

З політичного поля.

Австрийске товариство інжінерів і будівничих видало ось який комунікат: З достовірного жерела розширила ся між інжінерскими кругами вістка, що правительство наміряє не лише для проводу прибочної ради, але також до дирекциї будови австрийских водних доріг покликати правників. Сей намір уважають справедливо технїки грубою обидою інжінерского стану і вчера австрийске товариство інжінерів та будівничих ухвалило на внесенє інжінера Капавна як найострійший протест.

З Будапешту телеґрафують, що в наслїдок нового закона про незгідність деяких становиск і занять з обнятєм посольского мандату дотепер вже 50 послів лїберальної партиї зголосило корпоративно свою ухвалу, що не думають зречи ся своїх приватних становиск, незгідних після нового закона з пословапєм, але натомість зрікають ся поновного вибору до угорского сойму. Між ними находять ся посли Ґаяри і Хорін.

З Парижа доносить аґенция Гаваса, що на донос товариства зелїзниць фабрик н Коментрі арештовано австрийского підданого Стефана Йовановича, завідателя готеля Катам в Парижи, під закидом шпіонажи. Він мав робити стараня зібрати інформациї про фабрикацию стали, уживаної до виливаня гармат. Чотирох співвинних, з яких два є занятими в згаданій фабрицї арештовано рівночасно. Кажуть, що Йовановіч старав ся для фабрики Крупа видістати ріжні тайни коментрівскої фабрики.

З Китаю доходять недобрі вісти. Лїгунчанґ телеґрафував до дневника »Christian Herald«, що в цїлій провінциї Шансі ширить ся тривожний голод, який грозить 11 міліонам населеня. З Пекіна телеґрафують, що ватага боксерів коло 1000 чоловіка, виступила на 20 миль на полудне від Паотінґфу. В послїдних тижнях боксери зруйнували три села і грозять мордованєм християн. Богато хрещених Китайців утїкло до Паотінґфу. В дистрикті Мавченґ, на північ від Паотінґфу, допускають ся иньші боксерскі ватаги оружних заворушень. Їх провідники носять ся з наміром напасти на само місто Мавченґ, де 20 німецких жовнїрів стоїть на постерунку. Компетентні знатоки висказують ся, що китайскі фанатики лиш чекають на уступленє міжнародних війск, щоби наново розпочали мордовати чужинців і християн. Через Льондон доходить телеґрафічна вістка з Пекіна, що штаб головної кватири одержав таку телеґраму від команданта французкої експедициї до Паотінґфу: Німцї гонили утїкаючих Китайців дня 23, с. м. через просмики Кукуан і Ханґегенлїн та вступили до Шансі, гонячи перед собою Китайців на 25 кільометрів. Прийшло до острої битви. Французи остали в задї для обсадженя просмиків. Німцї повернули 25. с. м. зі стратою 4 убитих і 85 ранених, між якими находить ся 5 офіцирів. Про страти Китайців нема дат.

З Трансвалю доносять урядово, що число недужих, які минувшого тижня занепали на чуму, виносило 64. З них померло 33. Між недужими находить ся також богато Европейців. В пристани Елисавети минулого тижня не лучило ся жадне занедужанє на чуму. Мимо сего тамошні власти занепокоєні дуже. Чума в Капляндиї становить також немалу журбу для Анґлїї, якій вже трансвальска війна надоїдає до послїдного. З Преториї доносять, що ґенерал Баден-Повель має вернути до Анґлїї, бо він зложив команду полїцийного відділу в полудневій Африцї. Військовий, льондоньский уряд не знає нїчо про се, однак в урядничих кругах говорять, що Баден-Повель вибере ся правдоподібно на короткий урльоп. Независимі дневники пригадують наспівшу свого часу вість, що Бури полонили були Баден-Повеля і випустили єго під словом чести, що не буде брав участи в бурскій війнї. Єго поворот є лише потвердженєм сеї офіцияльно заперечуваної вістки.

Новинки.

†

Кс. Ізаак Николай Іссакович

вірменьский архиепископ,

посол на Сойм краєвий, член Палати вельмож, асистент Папского Престола, тайний радник, кавалєр ордеру Зелїзної Корони І-шої кляси і пр. і пр.

упокоїв ся в понедїлок дня 29. цьвітня 1901 р. о 10. год. 50 мін. перед полуднем.

Покійний архипастир відзначав ся великими чеснотами і був звісний яко знаменитий проповідник. Родив ся в Лисцю, богородчаньского повіта, в 1824. р. Богословскі науки кінчив у Львові, де єго висьвятив бл. п. кардинал Дунаєвский. Визначаючи ся великими здібностями умисловими зістав по смерти бл. п. архиеп. Ромашкана вірменьским архиепископом.

Вічная память Покійникови і земля Єму пером!

— **Календар.** Вівторник: гр.-кат. Симеона пр., Акадия; рим.-кат. Катерини. — В середу: гр.-кат. Йоана преподоб. рим.-кат. Филипа.

— **Державний трибунал в справі руского язика.** Ставропіґійский Інститут у Львові звернув ся в одній стипендийній справі з руским поданєм до черновецкого університету. Університет відмовив рішеня сего подання, позаяк оно було написане по руски, а язиком урядовим черновецкого університету від єго заснованя є німецкий. Міністерство просьвіти, до якого Ставропіґія рекурсувала, згодило ся з поглядом університету, почім Ставропіґія звернула ся до державного трибуналу з жалобою о нарушенє XIX. арт. основних законів. Державний трибунал узнав в переведеній 27. с. м. розправі і в оголошенім того дня рішеню *жалобу оправданою* і висловив, що в сїм випадку нарушено запоручене основними законами право. Державний трибунал (під предсїдательством віцепрезидента д-ра *Штайнбаха*) держав ся погляду, що черновецкий університет,

---

ло — ви щось занадто вдивляли ся в Комарівну. Они вступали на поріг Талпашевого склепу. Юрчин став дивно задуманий. Єго вразила немило увага Голубовича. Се був мовби зимний дощ по горячій купіли в душній театральній атмосфері.

V.

Оба ентузиясти штуки прийшли до склепу разом з п. Талпашем, що був також в театрі зі своєю родиною. Заняли вигідне місце при великім столї і казали подати горівки, нїм що прийде з кухнї. Незабаром комната стала заповнятись гістьми. Пішла загальна бесїда про нинїшне представленє. Юрчин і не слухав єї, бо осуди так розходили ся, а часами виявляли таке мале зрозумінє штуки, що він волїв і не чути того. Найрадше підношено комічні епізоди з відограної драми, а на єї драматичний підклад звертано мало уваги, або взагалї висказувано невдоволенє з такої сумної та зворушуючої акциї.

— Таке представленє до нїчого, се лише денервує.

— Чоловік має досить драми в житю, а до театру іде на те, аби забавити ся — сказав з поважною міною грубий надпоборця, та заїдав дальше якусь перчену перекуску.

— Почекайте, панове, — успокоював Голубович, — будем ще мали і комедиї. Не можна-ж заєдно кормити публики безглуздими шутками.

— Менша з тим про глузди, — аби було з чого посьміяти ся — відповів надпоборця і знов запхав рот новим куском.

— Ну, вам як-раз потреба би, пане надпоборця, лише ходити на драми. Сильнїйші враженя може як-раз би вийшли вам на здоровлє. Пустий сьміх хиба що найбільше послужить вашому травленю, на яке і так, хвалити Бога, не можете нарікати.

— Дякую красно. Волїю я вже бути таким як є, нїж дати шарпати свої нерви.

— Так їх шануєте? — запитав іронїчно Юрчин. — І від кілько лїт? Від трийцяти певно! Ну, то они вже так завмерли у вас, що ви певно і в житю не відчули людскої драми.

— Не переконаєте мене, пане доктор! — відсапнув грубий надпоборця. Він вже покінчив своє їдженє, обтер губи паперовою серветкою і приглядав ся залюбки ясно-жовтому пільзнерови, який держав в руцї. — Ми ще зі старої школи, знаєте, не бавимо ся в сї ріжні теориї, фільософії... а дивимо ся на сьвіт такий, яким він є справдї.

Надпоборця розглянув ся з самовіжою по присутних. Він був глубоко переконаний, що в єго словах містила ся суть сьвітової мудрости та що єго бесїда відповідала і єго становиску і єго студиям.

(Дальше буде).

котрого урядовим язиком є вправді німецкий, є обовязаний поданя урядів і властий, до яких полагоджуваня він є покликаний, також тоді залагоджувати, коли они не є в німецкім язиці списані, лише *в иньшім краєвім язиці*, а таким є в Буковині руский язик.

— **З Перемишля.** Артистично-технічна секция львівского »Українсько-руського драматичного Товариства ім. Івана Котляревського« відограє в неділю дня 5. мая с. р. в сали »Сокола« в Перемишли комедию в 4 діях Григория Цеглиньского п. з. »Сокодики«. В антрактах буде грати військова музика. Ціни місць: Льожа 8 кор., фотель 2 кор. 40 сот., крісло першорядне до 80. ч. 2 кор., крісло другорядне 1 кор. 60 сот., місце нумероване на бальконї 1 кор. 20 сот., партер 40 сот. Білетів можна дістати в »Народній Торговли«, а в день представленя від 6. год. при касї. Початок представленя точно о 7. годині вечером.

— **Іспити зрілости в учительских семинариях** почнуть ся с. р. в отсих речинцях: В мужеских семинариях: у Львові для учеників заведеня 17. червня, для екстерністів 15. липня, в Сокали 17. червня, в Тернополи для учеників заведеня 1. червня, для екстерністів 15. липня, в Станиславові 26. червня, в Самборі 4. червня, в Ряшеві 24. червня, в Коросні 20. червня, а в Кракові 3. червня. В жіночих семинариях: у Львові для учениць заведеня 17. червня, для екстерністок 1. липня, а в Кракові 27. червня. В приватній семинариї з правом публичности, удержуваній п. Софією Стшалковскою, 1. липня.

Письменні іспити відбудуть ся в кождій семинариї два тижні перед устним іспитом зрілости, з виїмком львівскої семинариї жіночої, де письменні іспити екстерністок відбудуть ся разом з іспитом учениць заведеня.

— **З Наукового Товариства ім. Шевченка.** Дня 1. мая (в середу) о 6. год. вечером буде засїданє історично-фільософічної секциї. На порядку будуть: а) Новійші досліди над старожитнійскою історією, реферат д-ра Ів. Франка, б) Справа видаваня правничої бібліотеки, реф. д-ра С. Дністряньского. Опісля буде засїданє фільольоґічної секциї з таким порядком: а) з Тукидидових питань, реф. д-ра І. Копача, б) Справа виданя писань Федьковича.

— **Послїдні хвилї житя бл. п. кс. архиепископа Іссаковича.** Бл. п. кс. архиеп. Іссакович дуже тяжко занедужав вчера на битє серця. Недуга почала ся по катастрофі в вірменьскім заставничім банку, але до вчера не була небезпечною. Вчера в неділю о 11. год. перед полуднем наступив атак серця. Недужого висповідав кс. крилошанин Войдак, почім прикликано лікарів проф. Ґлюзїньского і д-ра Боженцкого. В архиепископскій палатї явили ся також Впр. митрополит Шептицкий, кс. архиеп. Більчевский і кс. архиеп. Вебер. Недужому робило ся щораз гірше, так що лікарі мусїли ужити камфори до піддержаня правильного обігу крови. Пополудни стан здоровля ще більше погіршив ся. Коло недужого сидїли цїлу ніч два лікарі, піддержуючи штучно кс. архиепископа при житю. Нинї рано лікарі заявили, що стан здоровля кс. архиепископа є безнадійний і кождої хвилї можна надїяти ся катастрофи.

— **З американьскої Руси.** Дня 30. лат. мая 1901 відбуде ся заходом тов. ім. Т. Шевченка в Шамокін Па в Сполучених Державах *вечерок* музикально-декляматорский в память 40-их роковин смерти *Тараса Шевченка*, нашого поета-кобзаря. Проґрама: Часть І. 1) Вступне слово виголосить голова товар. М. Колодій. 2) »Завіщанє«, слова Т. Шевченка, музика Е. Вербицкого на 8 голосів в супроводї фортепяну, відсьпіває мішаний хор. 3) Відчит о Тарасї — о. А. Бопчевский. 4) »У Петрівку«, слова Д. Млаки, музика Із. Воробкевича, відсьпіває хор. 5) Деклямация »У неділеньку у сьвятую« Т. Шевченка, віддеклямує Мария Мурдза. 6) Variations Concertantes pour le piano sur le motif national russe »Соловей мой соловей« composees par Joseph Witwicki — відограє п. Галя Констанкевич. 7) Сольо »Katheleen Mavourneen«, ірляндска баляда, в супроводї фортепяну, відсьпіває по анґлїйски Антонія Лучковець. 8) »Первий акорд душі«, В. Матюка, відсьпіває хор. 9) Сольо »Цьвітка дрібная«, В. Матюка, в супроводї фортеп. відсьп. Мар. Мурдза. — Часть II. 1) »Кінчить ся день« з Підгорян, В. Матюка, на 8 голосів з фортепяном, відсьпіває хор. 2) Деклямация »Швачка« Т. Шевченка, віддекл. Антонія Лучковець. 3) Сольо скрипкове з фортепяном — Михайло і Галя Констанкевич. 4) »Як бим знала« слова Д. Млаки, муз. Із. Воробкевича, відсьпіває хор. 5) Fantasie Brilliante sur la Somnambula opera De pour piano par U. Leybach — відограє п. Галя Констанкевич. 6) Деклямация »Поворот майнера на родину« Гр. Гр., віддекл. Анна Мурдза. 7) »До Руси« М. Копко, відсьп. хор. 8) »Miss Virginia« сольо з фортепяном, відсьп. М. Констанкевич. 9) »Ще не вмерла Україна«, відсьпіває хор. — Тогож самого дня відбуде ся в церкві Богослуженє на інтенцию тов. ім. Шевченка і панахида за душу Тараса о год. ½9. рано. (За амер. »Свободою«).

— **Унїверситетска бібліотека у Львові.** Міністерство затвердило вже проєкт будинку для унїверситетскої бібліотеки. Незабаром мають розпочати будову.

— **Еміґрация до Боснї.** З Озерян бучацкого повіту доносять: Від нас виїхали дві родини до Боснї. Одна родина вже повернула та сидить тепер у комірнім, бо своє (хату, огород і кусень поля) попродала перед виїздом а гроші минули ся. Друга родина писала, що також вернулась би, але не має на дорогу, та просить кревних прислати на поворот.

— **Вистава цьвітів** в палатї штуки на повиставовій площи стала найпринаднїйшою цїлию проходів львівскої публики. Вчера роїли ся там добірною публикою вузенькі стежочки поміж морем зелени екзотичних цьвітів серед пахощів та гри преріжних барв розкішно розцвилих цьвіток. Музика 30. п. п. під батутою капельмістра Роля додавала поезиї тому чарівному городови. Якась райска атмосфера віяла покріпляючо і розвеселяючо від сего богацтва рослинности і малювала ся на лицях звиджуючих гостий. Справдї дуже гарною є сегорічна вистава цьвітів. Вчера роздано на виставі відзначеня і нагороди: Великі золоті медалї одержали Ф. В. Старк, М. Воліньский. — Малі золоті медалї: Ф. В. Старк сини, М. Воліньский, А. Клімович, — Срібні медалї правительственні: М. Воліньский, Ф. В. Старк, Школа з'єдн. гал. тов. для пчільництва і огородництва у Львові. — Великі срібні медалї: А. Клімович і Син, М. Воліньский, Ф. В. Старк, А. кн. Сапіга, Й. Шиховский, Н. Боднар з Перемишля і В. Ґольд з Красїчина. Помічники на поли огородництва: А. Ірашек. Й. Баран, М. Скорибский, Ф. Датта. — Малі медалї срібні: Ф. В. Старк, М. Воліньский, А. Клімович, А. Піотровский з Черновець, Пазуркевич з Тарнова і М. Смоленьский (за вироби бляхарскі). — Бронзові медалї: М. Воліньский, Ф. В. Старк, Пазуркевич, А. Клімович, Й. Кавецкий (за рисунки) і М. Янковский (за карполоґічний збір). — Правительственний медаль бронзовий одержав помічник М. Перхун. — Подяку за участь в виставі одержала: Краєва школа огороднича в Тарнові. — нарештї листи похвальні: В. Кухта з Острова, М. Янковский, А Бартош (за флякони), А. Боднар і помічник Ф. Вегоффер.

— **Перший мая.** Робітниче сьвято у Львові почало ся ненадійно нинї в понедїлок коло 11. год. перед полуднем. Заінавґурувала его всяка голота з краківского передмістя — вибиванєм шиб. Волоцюги, злодії, термінатори і робітники, без роботи, або такі, що у них нинї т. зв. »шевский понедїлок«, перетягали тисячною товпою улицями міста, починаючи від краківского передмістя і вибивали без пощади всї шиби в партерових вікнах домів. Заки поліция спостерегла ся і заки виступило військо, зроблено шкоди на кільканайцять тисячів срібних. Найбільше потерпіли торговлї і каварнї з великими виставовими шибами, бо у декого зроблено шкоди на кілька тисячів корон.

— **Посол Кремпа розбишакою.** До »Gaz. Narodow-ої доносять з достовірного жерела: До державної прокураториї і суду в Тарнові, до повітового суду і до староства в Мельци внесено жалобу на Франца Кремпу і его товаришів о публичний напад. Справа представляє ся ось так: Дня 10. цьвітня Станислав Русиновский, торговельник з Радомисля, повертав з Баранова. В Падві заїхав о 8. год. вечером до »Рільничого Кружка«, аби там перекусити. Тимчасом до візника прийшло кількох мужиків і запитали, звідки і куда та якою дорогою їде Русиновский. Коли візник на се відповів, мужики засїли на цминтари в Падві і напали на Русиновского, коли тамтуда переїздив. Не повело ся їм задержати конї, які спіймали вже за поводи, і се саме спасло Русиновского від смерти. Напасники гнали за утїкаючим і кидали камінями. Два камінї ударили Русиновского в голову і зранили его тяжко, а третий вдарив Русиновского в плечі. Лікар оглядаючи рани, заявив, що один камінь міг убити чоловіка, але поховзнув ся по черепі. Русиновский є богатим торговельником; торгує волами і все везе зі собою по кільканайцять тисячів срібних. З десятьох напастників Русиновский пізнав пятьох а межи ними Франца Кремпу, посла на сойм краєвий і до державної ради. Иньші чотири називають ся Тома Клода з Яслян, Йосиф Кінкер з Яслян, Ян Рудольф з Йосефдорфу і Бурґард о Пшабил. — Нема що казати »файний« людовий посол!

— **Нові стипендиї для дївчат.** О. Михайло Сумик, родом з Галичини, сьвященик в Білій, холмскої епархії, прислав на днях інститутови »Народный Домъ« у Львові 12.645 корон на стипендиї для дївчат. Відсотки з сеї квоти буде »Нар. Дім« уділяти ученицям, сиротам по руских сьвящениках, а в недостатку сих иньшим пильним ученицям Русинкам.

— **Зміна обряду.** В околици Триєсту в минулім тижни перейшло 306 Словінців з рим.-кат. обряду на гр.-католицкий. Горицкий дневник »Socza« подає яко причину зміни обряду сторонниче поведенє зглядом Словінців висших церковних достойників італїйских, які приказують словіньским сьвященикам уживати італїйскої мови на проповідях і иньших додаткових богослуженях.

— **З Нового Санча** доносять, що в Курові селянка Шкарадкова стрілила з револьвера до громадскої комісиї, яка вимірювала єї ґрунт. Куля ранила смертельно одного члена комісиї.

— **Дикий наречений.** В Книгининї коло Станиславова мулярский помічник Андрусевич полюбив дочку дорожкаря Ганчука і заручив ся з нею. Зависний о наречену, напав єї онодї з ножем в руках і обкроїв майже цїлком праву грудь дївчини, почім зголосив ся сам в судї.

— **Ширенє анархізму з унїверситетскої катедри.** На засїданю угорского сойму пос. др. Зіхи інтерпелював міністра просьвіти, що він задумує зробити в виду дневникарских вістий, що професор унїверситету Юліян Пікаєр пропаґує з катедри анархістичні теориї.

— **Студентскі розрухи в Росиї.** З Петербурга доносять дня 25. с. м.: В остатних днях положенє на унїверситетах стало грізне. З унїверситету в Москві вийшов поклик, аби студенти ставили пасивний опір доси, поки всї покарані студенти не одержать цїлковитого помилованя. Студенти з Москви мають внести прозьбу до царя о помилованє покараних. Поданє мають підписати також професори і доценти унїверситету, а в случаю, якби цар не прихилив ся до прозьби, професори мають подати ся до димісиї.

— **Еміґрация на Сибір.** »Іркуткія Ґуб. Ведомости« доносять, що в місяцях марцї, цьвітни і маю перевозове товариство мало і має перевезти 150.000 переселенців з европейскої Росиї на Сибір. Найбільше селян еміґрує з полудневих ґуберній, де панує голод.

— **Примірний шпиталь!** В міскім шпитали в Харкові лежала якась божевільна женщина. Лікар приписав єї теплу купіль, але служба ужила горячої води. Коли всаджено недужу до ванни, она кидалась на всї боки, але служба уважала єї поведенє за атак божевільности і силоміць держала єї в горячій водї. По кількох хвилях недужа зварила ся живцем в купіли і до трех годин скінчила житє.

— **Нагий памятник.** Комітет, який розписав конкурс на памятник »Віктора Гіґо« в Парижи, зчудував ся немало помислом двох знаменитих француских різьбарів: представити поета в Адамовім строю. В. Роден представив поета на клясичний спосіб, так як старинні творили статуї своїх богів і тим способом хотів дати вираз великій почести, яку винні всї образовані великому поетови. Натомість Фальжієр, не менше спосібний різьбар висадив голого Віктора на коня, дав поетови у руки лїру, а коневи пришняв крила і так з розчухраним волосєм казав єму летїти на Пеґазї. Коли ся мода розійде ся з Парижа по сьвітї, то може ще котрого з наших поетів побачимо по смерти... голого.

— **Конкурс** на директора ц. к. мужеской семинариї учительской в Сокали в VII. кл. ранґи, розписує краєва рада шкільна. Поданя можна вносити до дня 31. мая с. р. — Шкільна рада окружна в Бережанах оголосила конкурс на гр.-кат. катехита в 6-клясовій жіночій школї, 5-кл. мужескій і в двох 1-кл. мішаних школах в Бережанах. Поданя можна вносити до кінця мая с. р. — (»Ґазета Львівска, ч. 97).

— **Дрібні вісти.** Намісництво призволило п. Валентому Цицоньови, суд. радн. в Йорданові, п. Михайлови Цицоньови, суд. авскульт. в Н. Санчи і п. Францови Цицоньови, різникови в Н. Санчи, змінити родове назвище на »Целевич«. — В осени с. р. буде обходити ґімназия VIII округа у Відни 200 лїтний ювилей свого істнованя. Сю ґімназию заснували для 15. падолиста 1701. р. монахи Піяри, а в 1870. р. перейняла єї держава на свій фонд.

— **Гумористичний кутик.**

Між лікарями.

— Чому Ч. назначив ординацийні години між 2. а 3. годиною?

— Бо він любить переспати ся по обідї.

Безкорисна любов.

— Правда, що ти женишся зі мною лише задля посагу?

— Як ти можеш припускати таке! Прецінь посаг заберуть мої вірителї...

З житейскої мудрости.

Страх перед карою називає ся пошанованєм права.

Посмертна † оповістка.

Антін Бабич, довголїтний урядник »Обіцого рільничо-кредитного заведенія в лїквідациї«, помер у Львові в 42. р. житя. В. є. п.!

Телеґрами.

Відень, 29. цьвітня. »Montagsrevue« доносить, що архикн. Франц Фердинанд удає ся нинї до Будапешту і там сейчас удасть ся на авдиенцию до цїсаря.

Відень, 29 цьвітня. Sonn- und Montagsztg. доносить, що помимо деяких трудностий переважає оптимістичний настрій що-до дальшого перебігу сесиї. В найблизшім часї увійде до палати буджетова провізория, яка без сумніву перейде без трудностий.

Берлин, 29. цьвітня. В поважних кругах ходять вісти про недалеке пересиленє в кабінетї. Правительство має заняти енерґічне становиско против аґрарийців, які противлять ся виконаню проєкту водних доріг. Міністер фінансів Мікель і рільництва Гамерштайн мають небавом уступити, а навіть державний канцлєр ґр. Більов має подати ся до димісиї, а на єго місце прийти амбасадор з Царгорода ґр. Маршаль.

Рим, 29. цьвітня. »Patrie« доносить, що кардинал і секретар стану Рамполя мав подати ся до димісиї і єго наслїдником стане кардинал Ферата. Italie запевнює, що сї вісти є неправдиві.

Задар 29. цьвітня. Француский президент міністрів Вальдек-Русо разом з жінкою звиджують славяньску Рівієру. Вчера звидів місто Сплїт і відїхав до Дубровника.

Петербурґ, 29. цьвітня. Делькас відїхав в суботу вечером до Парижа. Лишив по собі як найкориснїйше враженє так в двірских як і військових кругах.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ і СТАТИСТИЧНІ.

Львівский курс з дня 29 цьвітня.

За 100 ср. рублїв	платять	254· К.	жадають	255·— К.
за 100 марок . .	„	117·50 „	„	117·75 „
за 20 франків . .	„	19·16 „	„	19·18 „

(Рільничий банк у Львові).

Пшениця готова 7·75—7·90. Пшениця на речинець 7·35—7·75. Жито готове 6·80—6·90. Жито на речинець 6·40—6·75. Овес на обрік 6·50—6·80. Овес на речинець 6·40—6·60. Ячмінь на пашу 5·50—5·75. Ячмінь броварн. 6·50—7·00 Ріпак новий 11·00—11·50. Льнянка —·— — —·— Горох на пашу 6·75—7·—. Горох до вареня 7·50—12·—. Вика 8·50—9·—. Бобик 6.50—7·00. Гречка 7·50—8·00. Кукурудза стара 6·00—6·20. Кукурудза нова —·— — —·—. Хміль за 56 клґ. —·— — —·—. Конюшина червона 45·— — 65·—. Конюшина біла 40.— — 75·— Конюшина шведска 60 —·— 95·—. Тимотка 20·— — 26·—.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Від огню обезпечайте ся тілько в »Днїстрі«.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНЇСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

одиноке руске товариство асекурацийне, обезпечає будинки і всї предмети движимі против огневих шкід.

»Днїстер« припоручили Преосьвящ. Ординарияти Всеч. Духовеньству і вірним всїх трех Епархій.

Фонди ґваранцийні »Днїстра« з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий . . .	311.540 кор.	11 сот.	разом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премії	171.942 „	— „	
Резерва специяльна . .	6.000 „	— „	
Фонд емеритальний . .	30.924 „	54 „	

Тарифи »Днїстра« умірковані. Надвижка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

»Днїстер« виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутности Делеґата і 2 членів.

Полїси »Днїстра« принимають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долинї, Снятинї, Городенцї, Теребовли, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЄ треба обезпечатись тілько через »Днїстер« в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через »Днїстер« іде часть провізиї на **рускі публичні добродійні цїли;** полїси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

»Днїстер« пошукує спосібних аґентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько аґенций »Днїстра«. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізиї.

Зголошеня о аґенциї треба вносити до Дирекциї у Львові.

На житє обезпечайте ся тілько через »Днїстер«.

Селяне! убігайте ся тілько о аґенциї »Днїстра«

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Проґрама від 16. до 30 цьвітня 1901.

При співучасти військової музики 80 п. п.

1. Увертура. 2. Bangaro i Miss Lakara японьскі ігрища. **3. Les Henry,** танцері. **4. A-Bo-Kou,** жонґлєрска сцена. **5. Georg i Gutti Edler,** сальпейска сцена. **6. Кльовн Zertko** зі своїми 15-ма акробатичними псами. — 10 мінут павзи — **7. Орхестра. 8. The Gilbalrs,** надвоздушний акт. **9. Fritzi Sarotti,** субретка. **10. Nadrage,** черевобесїдник. — Павза. — **11. Орхестра. 12. Castell de Vere,** кольоратурова сьпівачка. **13. Трупа Fjord,** лижварі на штучнім ледї; справдїшна совганка на сценї. **14. Paweilo Compagnie,** 16 осіб, найлїпша в сьвітї пантоміна.

Що дня велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятницї **High Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

Адвокат

др. Федак

перенїс свою канцелярию на

ул. Сикстуску ч 48.

11—12

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

— — — — — — яко гарна прикраса комнат

Картини: **Верещаґіна, Шевченко в домовинї і Сластьона, Шевченкова могила.**

Можна дістати через адміністрацию „Руслана“ з пересилкою за *1 кор. 60 сот.*

За певну і добру льокацию

поручаємо

4 ½% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земского
4½% листи Банку краєвого
5% облїґациї Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїґациї пропінацийні

і всїлякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнїйшім курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годинї	до Львова
		6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
		6·20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова
		6·46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.
		7·45	з Янова
		7·40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
		8·00	„ „ на дв. головний
		8·05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
		8·15	з Сокаля, Рави рускої
	1·35	8·50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
		11·45	з Ядослава і Любачова
		11·55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)
		12·55	з Янова
		1·15	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.
		3·14	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.
	2·20	5·17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
	2·35	5·40	„ „ „ на дв. голов.
		5·45	з Кракова
	1·45	5·55	з Чернівців, Іцкан
		6·00	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч			
		7·24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)
		8·28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
		8·50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.
		9·23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.
	8·40 2·31	9·45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
	12·20	10·00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор
		10·15	з Лавочного (Пешту) Хирова
		10·12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		10·30	» » » на дв. голов.
		12·05	зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·12	з Підволочиск на дворець Підзамче
		3·35	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годинї	зі Львова
		6·25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	1·53	6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	2·08	6·43	» » » дв. Підзамче
		6·35	до Станиславова, П:двисокого, Потутор
	8·30 2·55	8·40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
		9·00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.
		9·15	до Янова
		9·25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
		9·42	» » » дв. гол.
	2·55	9·55	до Чернівців, Станиславова
		10·20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
		1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлї і сьвята
		2·15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлї і сьвята
		3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.
		3·26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.
		3·30	до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч			
		6·10	до Станиславова
		6·13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно
	12·40	6·30	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
		6·50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
		7·10	до Тернополя дворець головний
		7·33	„ дворець Підзамче
		7·25	до Сокаля і Рави рускої
		7·48	до Брухович (13. мая до 16. в. р. в нед. і сьв.)
		9·12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	2·51	10·40	до Чернівців і Іцкан
		10·50	до Кракова, Відня, Варшави
		11.00	до Підволочиск, Бродів дв. голов й
		11·25	» » дв. Підза
		4·15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
		4·45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский рівнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) удїлає посьвєсь в справах зелїзничих, продає білєти всякого рода і розкладиїзди.

Видає і відповідає за редакцию Лев Лопатиньский.

З друкарнї В. А. Шийковского.